

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

Katasztrófák Csökkentésének
Világnapja

Nemzetközi tudományos konferencia
2023. november 30.

Nemzetközi humanitárius segítségnyújtás rendszere

DR. TEKNŐS LÁSZLÓ TÚ. ŐRNAGY

**Új Nemzeti
Kiválóság Program**

„A KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS MINISZTERIUM ÚNKP-23-2-I-NKE-60 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK A NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS ALAPBÓL FINANSZÍROZOTT SZAKMAI TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT.”

MTA MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

Dr. Teknős László tűzoltó őrnagy
adjunktus (NKE RTK KVI)

E-mail: teknos.laszlo@uni-nke.hu

Scan me!

MAGYAR
Tudományos
Művek Tára

- 2010: **Okleveles Védelmi Igazgatási menedzser diploma (ZMNE)**
- 2015: **PhD Katonai Műszaki Tudományokban (KMDI)**
- 2017: **Kiváló oktató – (NKE KVI)**
- 2020: **Korponay János díj - (MHTT)**
- 2020: **Rektori publikációs nívódíj – fenntarthatósági témakörben (NKE)**
- 2021: **Környezetgazdálkodási agrármérnök (MSc.) diploma (PE/SZIE)**
- Jelenleg: 2022-2024: **közigazgatási MA (NKE)**
- Jelenleg: 2023-2024 **Államháztartási gazdálkodás és ellenőrzés szak**

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

MTA

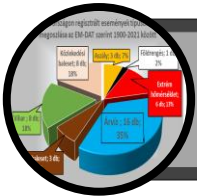
Az előadás felépítése

Bevezetés, célkitűzések, módszerek, irodalmak

Terminológia, jogszabályi alapok, alapelvek

**Nemzetközi humanitárius segítségnyújtás
rendszere**

Összefoglalás, konklúzió

Bevezetés, célkitűzések, módszerek, irodalmak

Bevezetés, célkitűzések, módszerek, irodalmak

Bevezetés

Statisztika - pesszimista

Növekvő igények –
egyre sürgetőbb globális
helyzet

Nemzetközi szintű
elvárások – rohamléptű
intézkedési hajlam

Humanitárius rendszer
hálózata

Célkitűzések

Terminológia készlet, mit is
jelent?

Főbb statisztikai mutatóinak
feltérképezése

Alapelvek, jogi alapok
tanulmányozása

Magyarország szerepvállalásai

Módszerek

Adatbázis elemzés
Kockázati jelentések,
Szakirodalmi vizsgálat

Irodalom kutatás- elemzés,
szervezetek kapcsolódásai
– újak felkutatása, Chatgpt

Jogszabályok felkeresése,
tartalomelemzés

Kihez tartozik, jelentés
elemzés - média

Globális cél: a katasztrófa kockázatok csökkentése

katasztrófakockázat-kezelés

A természeti katasztrófák 2005 és 2015 között:

- 1,5 milliárd embert érintettek különböző módon
- 700 000 ember vesztette életét
- 1,4 millióan sérültek meg
- 23 millióan maradtak hajléktalanok)
- túlnyomórészt hidrometeorológiai eredetűek volt
- Legsérülékenyebb: fejlődő kis szigetállamokban (SIDS) + legkevésbé fejlett országokban (LDC),

Sendai katasztrófakockázat-csökkentési keretrendszer

Ami jelenleg van: természetes intelligencia a képletben
katasztrófákkal szembeni ellenállóképesség fokozása
– 7 cél, 4 prioritás

Megelőzős
centrikusság

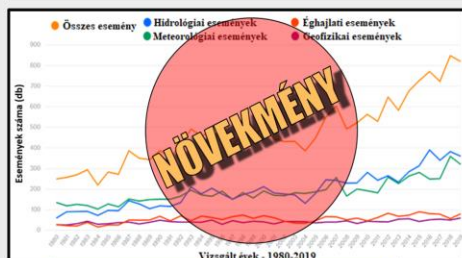
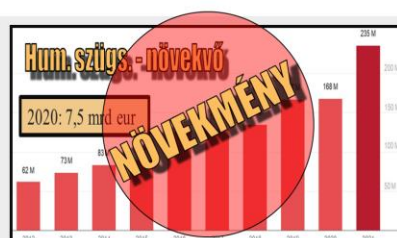
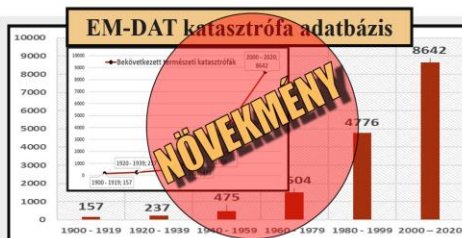
Nemzeti szintű
reagálás fokozás

Reziliens
társadalom

UNDRR: United Nations Office for Disaster Risk Reduction
ENSZ Katasztrófakockázat-csökkentési Hivatala

G20-on katasztrófa-csökkentési munkacsoport létrehozása
G7-ek nyilatkozata 2022-ben: humanitárius segítségnyújt
2023: Korai Figyelmeztetés Mindenkinél Kezdeményezése – ENSZ
UNDRR + WMO (2027-ig)

Tétlenségnek ára van: humán és ökológiai krízisek dinamikusan
„fejlődnek” (2050: 1,5 súlyos katasztrófa / nap)

NatCatSERVICE adatai

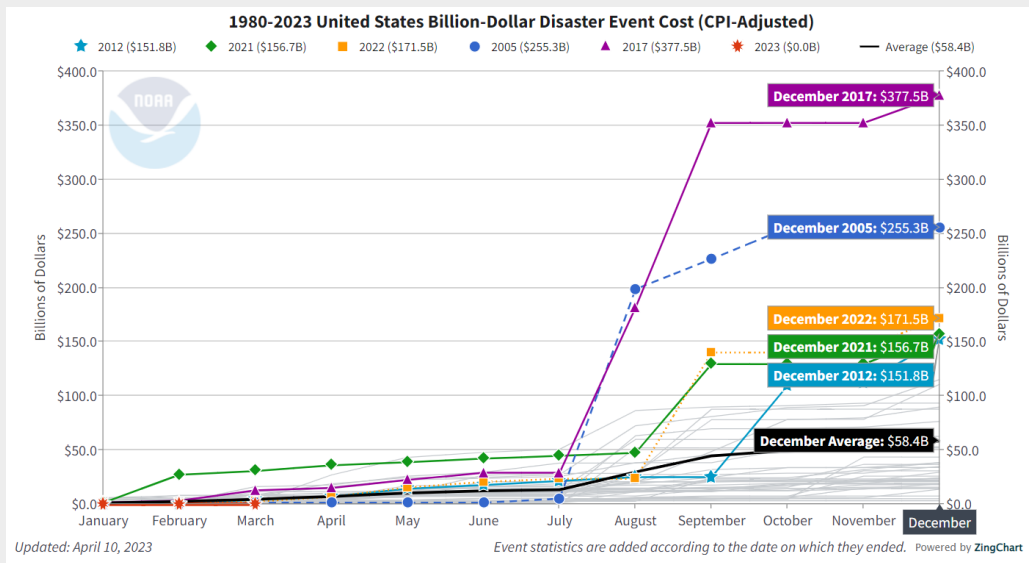
World Disasters Report 2020

2019: 103 MRD USD – 396 esemény
 2020: 171,3 MRD USD – 389 esemény
 2021: 252,1 MRD USD – 432 esemény
 CRED számai évenkénti bontásban

2022

Gazdasági veszteségek aránya kontinensenként 2022-ben

205 Mrd EUR

M.O. GDP 2021= 236 MRD EUR

Table 3

Top 10 economic losses - 2022

USA	Hurricane 'Ian'	100.0 billion	Australia	Flood	6.6 billion
USA	Drought	22.0 billion	China	Flood	5.0 billion
Pakistan	Flood	15.0 billion	Nigeria	Flood	4.2 billion
Japan	Earthquake	8.8 billion	India	Flood	4.2 billion
China	Drought	7.6 billion	Brazil	Drought	4.0 billion

Aktualitás, statisztika, tények

Globális humanitárius segítségnyújtási jelentés 2023: [Vezetői összefoglaló](#)

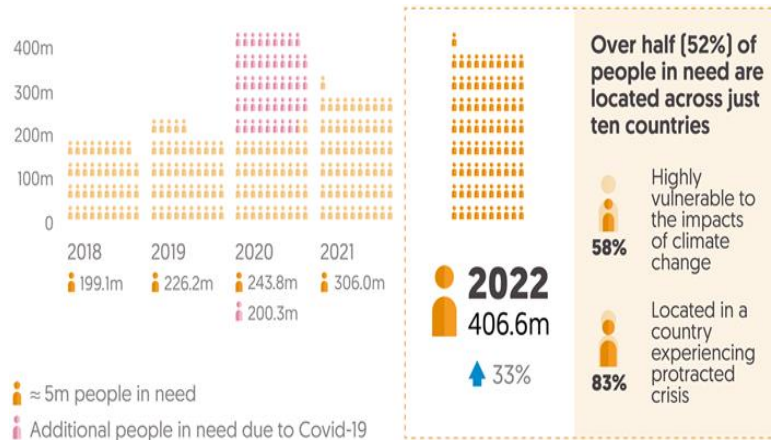
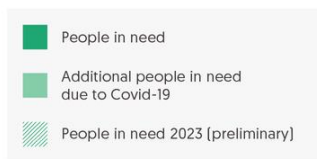
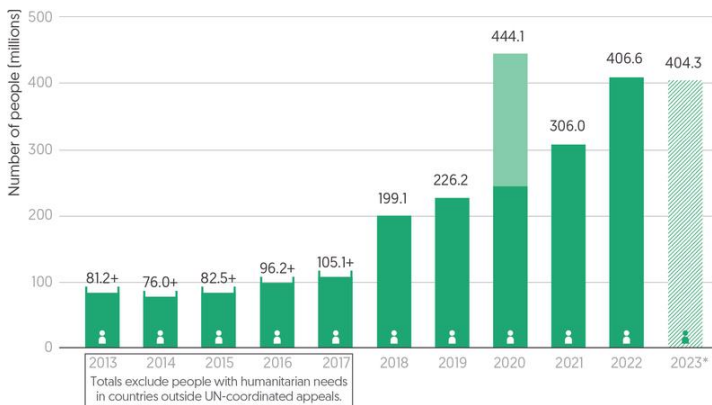
Rekordszintű igény; nincs meg a finanszírozása; Ukrajna, Afrika, Afganisztán; Török; Szudán

Európai Unió Tanácsa jelentése

2015: 75 millió ember humanitárius segély
EU a világ legnagyobb humanitárius adományozója

EU Tanácsának integrált politikai válságreakálási intézkedései (IPCR)

Humanitárius segítségnyújtás jogalapja, terminológiai kerete

- **JOGALAP**

- **Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ)**

21. cikke - külső fellépésére alkalmazandó elveket.

Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 214. cikke – jogalap

Genfi Egyezmények (1949; 1977;)

Hágai Egyezmény (1899; 1907)

A cél mindig az emberi szenvedés enyhítése és az életminőség javítása.

- **Terminológiai keret**

A humanitárius segítségnyújtás az EU külső fellépéseinek természeti vagy ember által okozott katasztrófa esetén segítséget nyújtó tevékenysége.

Életmentés és a szenvedés enyhítése

A humanitárius segítségnyújtás olyan tevékenységek összessége, amelyek az emberi szenvedés enyhítésére, az életkörülmények javítására és az életmentésre irányulnak

Fontosabb szervek, szervezetek

Ha katasztrófa vagy humanitárius szerencsétlenség történik valahol a világban, az ENSZ elsősegélyt, támogatást és segítséget nyújt a helyszínen.

Mintegy **160 millió önkéntesből, tagból áll.** Alapításának célja az emberi élet és egészség védelme, az emberi, mint értékes élőlény tiszteletének biztosítása és a szenvedések megelőzése. Baj esetén azonnali segítségnyújtás. 191 tagállam.

ICRC

Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága (ICRC)

brüsszeli székhelyű Humanitárius Segélyek és Polgári Védelem Főigazgatóság

- nemzetközi nem kormányzati szervezetek (NGO-k);
- kormányok; más szervezetek

Humanitárius rendszer
legfontosabb alapköve: TE VAGY!

HUNGARY HELPS

Nemzeti
Humanitárius
Koordinációs Tanács

MTA

HUMANITÁRIUS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS az EU-ban

Az EU és tagállamai által nyújtott humanitárius segítség célja az **életmentés**, valamint a **háborúk**, **fegyveres konfliktusok**, **természeti katasztrófák** és más **krízishelyzetek** okozta szenvedés enyhítése.

Az Európai Bizottság Az Európai Polgári Védelem és Humanitárius Segítségnyújtási Műveletek Főigazgatósága **segítségnyújtási műveleteket finanszíroz**, valamint **összehangolja a tagállamok politikáit és tevékenységeit**.

A **Parlament** és a **Tanács** társjogalkotóként jár el az EU humanitárius segítségnyújtási politikájának kialakítása során, és részt vesznek a hatékonyabb humanitárius fellépésről folytatott globális vitában

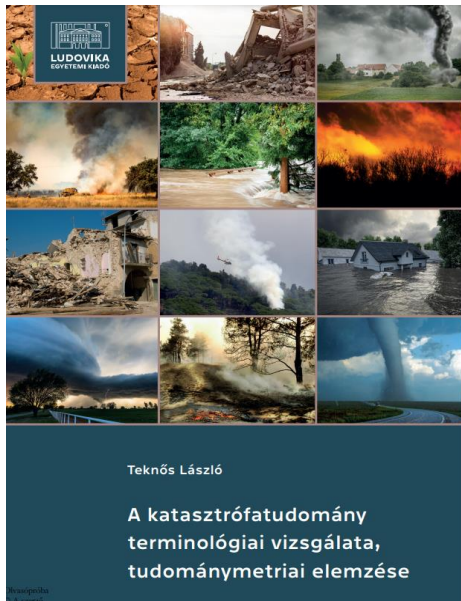
EU válasza a 2022. évi pakisztáni áradásokra

- sürgősségi alapokat szabadított fel: 2022 október a 30 millió EUR (humanitárius programok: menedéket, élelmiszert és tiszta vizet, sürgősségi készpénztranszfereket és alapvető egészségügyi szolgáltatásokat)
- 87 millió EUR-t mozgósított a Pakisztán hosszú távú rehabilitációjára és újjáépítésére (zöld átállás, mezőgazdasági láncok javítása)

EU's Initial Humanitarian Aid for 2023

Ajánlott irodalmak

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
KATONAI MŰSZAKI DOKTORI ISKOLA

Sáfár Brigitta:

A humanitárius segítségnyújtás elméleti és gyakorlati kérdései a Vöröskereszt nemzetközi tevékenységének tükrében

című Doktori (PhD) Értekezés

Témavezetők:

Dr. Muhoray Árpád ny. vezérőrnagy
egyetemi docens

Dr. Hornyacsék Júlia alezredesi
egyetemi docens

BUDAPEST, 2018.

DOI: 10.38146/BSZ.2022.5.9

Az Európai Unió humanitárius segítségnyújtási és polgári védelmi szakpolitikájának bemutatása

Presenting the Humanitarian Aid and Civil Protection Policy of the European Union

Teknős László

Dr. PhD. adjunktus, ny. zsinati
Doktori Szakbizottsági Elnök,
Rendészettudományi Kar
tekno.laszlo@uni-obuda.hu

Ambrusz József

Dr. PhD. adjunktus, tiszteletos
ny. katonai vezet. is. alezred.
Nemzeti Közvetkezői Egyetem,
Földrajztudományi Kar
ambrusz.jozsef@uni-obuda.hu

Absztrakt

Cél: Jelen cikk célja, hogy bemutassa az Európai Unió humanitárius segítségnyújtási és polgári védelmi szakpolitikáját, megvizsgálja a COVID-19 helyzetet és értékelje a vírus által okozott világjárvánnyal kapcsolatos segítségnyújtási intézkedéseket, a hatékonyságot.

Módszer: Elemzi a jövőbeli fejlesztési igényeket és a lehetőségeket a megelőzés, felkészülés, reagálás vonatkozásában. Ennek érdekében az Európai Unió honlapján található infografikai ábrák és a feltüntetett adatok elemzése mellett, az Európai Polgári Védelem és Humanitárius Segítségnyújtási Műveletek Főigazgatójának napi jelentéseit, az Európai Biztonság adatait vizsgálják meg a szerzők.

Megállapítások: Az adatok alapján megállapítható, hogy az Európai Unió a polgári védelmi mechanizmusain keresztül globálisan nyújt segítséget, még a COVID-19 járványügyi helyzetben is, mikor a koronavírus mindegyik uniós tagállamot időben és térben egyszerre sújtotta.

Érték: A kollektív együttműködés hiányosságai a világ első évében igazolták azt, hogy a fenyegetések kezelésére irányuló erőfeszítések hatékonyságát növelni kell, a tagállamok közötti segítségnyújtási hajlandóságot, képességeket, kapacitásokat erősíteni, fejleszteni szükséges.

Kulcsszavak: Európai Unió, EU humanitárius segítségnyújtási és polgári védelmi szakpolitika, COVID-19, válságkezelés

+C IFRC

STRATEGY
2030

Platform for change
Global reach, local action

Krízisek korszaka!

Növekvő humanitárius
igény: instabil régiók
kítetttsége nő
+
Global Peace Index

Az előrejelző és korai észlelési
eszközök – valamint az automatizált
válaszadások – célja, hogy segítsék a
helyi önkormányzatokat a döntésekben

Az MI-val támogatásnak hatalmas
adatigénye van – ezek begyűjtése
lassú és etikai oldala is van

adatgyűjtés és -kezelés, a térbeli és
időbeli skálák modellezésének javítása és
a hatékony kommunikáció biztosítása

Európai Unió, mint
zászlós hajó –
rendben, de fogja
finanszírozni
(fenntarthatóság:
100 MRD EUR / év
* 10

Modellezés fejlesztésében magánszektor
domináns

Automatizálással együtt, riasztás,
segélyelosztás, finanszírozási kérdése

Vannak teendők:

A válság válságot szül!
Nemzetközi katasztrófa-
segélynyújtási
rendszer felértékelődik
PV mechanizmus;
humanitárius segítség
Hálót avagy halat adjunk
effektus

Szenzorok, mérőállomások
bővítése – BIG DATA

Felhasznált irodalom

Ördögh, Tibor (szerk): Az Európai Unió szakpolitikai rendszere. Budapest, Magyarország: Ludovika Egyetemi Kiadó (2022), 620 p.

Gyenyey, Laura; Molnár, Tamás: Az Európai Unió migrációs és menekültpolitikája. In: Szabó, Marcel; Lángos, Petra; Gyenyey, Laura (szerk.) Uniók szakpolitikák. Budapest, Magyarország: Pázmány Press (2019) pp. 229-314., 86 p.

Sáfár, Brigitta: A humanitárius segítségnyújtás elméleti és gyakorlati kérdései a Vöröskereszt nemzetközi tevékenységének tükrében. In: Szabó, Csaba; Molnár, Dániel (szerk.) Studia Doctorandorum Alumnae I. 2023. Budapest, Magyarország: Doktoranduszok Országos Szövetsége (DOSZ) (2023) 369 p. pp. 197-360.

Szilágyi, Béla; Horváthné, Angyal Boglárka; Gál, Dávid: A nemzetközi humanitárius segítségnyújtás alapjai. Budapest, Magyarország: Óbudai Egyetem, Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki Kar (2021). ISBN: 9789634492450

Szabó, Marcel (eds), Lángos, Petra (eds), Varga, Réka (eds). Hungarian Yearbook of International Law and European Law 2018. The Hague, Netherland: Eleven International Publishing (2019), 576 p.

Varga, Réka: A Nemzetközi Vöröskereszt és Vörösfélhold Mozgalom működésének alapelvei és humanitárius tevékenysége a migránsválsággal kapcsolatban. IUSTUM AEQUUM SALUTARE 12: 2 pp. 343-355., 13 p. (2016)

Harat, Aleksandra, Chojnacki, Michał & Leksowski, Krzysztof. Humanitarian aid of the European Union and United Nations: actions, responsibilities, and finances. Bulletin of Geography. Socio-economic Series [online]. 22 July 2015, T. 29, nr 29, s. 65–73. DOI 10.1515/bog-2015-0025.

Bandov, Goran, & Gosovic, Gabrijela (2020). Humanitarian Aid Policies Within the European Union External Action. *Journal of Liberty and International Affairs*, 4(2), 25-39.

„A KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS MINISZTERIUM ÚNKP-23-2-I-NKE-60 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK A NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS ALAPBÓL FINANSZÍROZOTT SZAKMAI TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT.”

ÚNKP Új Nemzeti
Kiválóság Program

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

mta.hu

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

MTA MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

